

AKTIVITETER FRA FAFO ØSTFORUM

[Tidligere seminarer](#)

Fafo Østforum: nye deltakere. Vi er glade for å kunne ønske Virke, KS og Norsk Tjenestemannslag velkommen som nye medlemmer i Fafo Østforum. Som tidligere annonsert, har også NHO,

Fagforbundet og Yrkestrafikkforbundet blitt medlemmer i 2015. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med prosjektleder for Fafo Østforum, [Line Eldring](#), tlf: 22 08 87 01. (Fafo Østforum, 12.01.15) Last ned [Prosjektbeskrivelse 2015-2017 inkl liste over deltakerorganisasjonene](#)

Fafo Østforum seminar 27. januar: Allmenngjøring og minstelønnsregulering – hvor går vi? Vi har nå 10 års erfaring med allmenngjøring av tariffavtaler, men dette omfatter fortsatt få bransjer. Bør alle arbeidstakere i Norge sikres et minstelønnsnivå – og i så fall hvordan? Dette spørsmålet har blitt stadig mer aktuelt i lys av den store arbeidsinnvandringen til Norge. I Tyskland ble det fra 1. januar 2015 åpnet for en mer omfattende bruk av allmenngjøring, samtidig som det innføres en nasjonal minstelønn. Er dette en løsning som på sikt kan være aktuell også for Norge? På dette seminaret vil vi se nærmere på erfaringene med dagens ordning, og har invitert partene til å diskutere utfordringer og mulige løsninger framover. [Påmelding. Seminarprogram](#)

Fafo Østforum har ny webadresse. I forbindelse med at Fafo har fått nye nettsider, har også Fafo Østforum fått ny webadresse: www.fafoestforum.no. Fint hvis dere oppdaterer eventuell lenke til Fafo Østforum på deres egne hjemmesider. Vi arbeider nå med å lage ny layout og innhold på Fafo Østforums nettsider, som vil lanseres i løpet av første kvartal. I overgangsperioden vil det være litt problemer med brutte lenker og annet teknisk gruff, men vi jobber fortløpende med å rette opp dette. (Fafo Østforum, 12.01.15)

Ny rapport om innleid arbeidskraft lanseres på seminar i Stavanger 12. februar. Hvordan følges innleide arbeidstakere i verfts- og petroleumsnæringen opp på helse-, miljø- og sikkerhetsområdet? Er risikoen annerledes for fast ansatte enn for innleide? Det er hovedtemaet i en ny rapport, som presenteres av forskere fra Fafo, NTNU og Safetec Nordic. Seminaret holdes i Stavanger, og arrangeres av Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet. Rapporten publiseres elektronisk på Fafos hjemmesider samme dag som seminaret: www.fafo.no For seminarprogram og påmelding, gå til [Petroleumstilsynets nettsider](#)

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE

ALLMENNGJØRING

[Temaside om allmenngjøring](#)**Allmenngjøring: Tarifflønn for alle.**

Hva er egentlig allmenngjøring? Hva er motivet med å bryte forhandlingsprinsippet? Hva gjør tariffnemnda? Hva er det historiske

bakteppet? I hvilke bransjer er for tiden deler av tariffavtalen allmenngjort? Svarene på dette finner du i en ny artikkel på arbeidslivet.no (17.12.14) [Les artikkelen](#)

Minstelønnsatser i skips- og verftsindustri og fiskeindustribedrifter.

Det er vedtatt ny minstelønnsats i skips- og verftsindustrien. Tariffnemnda

har også fattet vedtak om allmenngjøring av tariffavtaler i fiskeindustribedrifter. Minstelønnsatsene i skips- og verftsindustrien gjelder fra 27. november 2014, mens satsene i fiskeindustribedrifter trer i kraft fra 1. februar 2015. Du finner en oversikt over de nye satsene på Arbeidstilsynets [faktaside om minstelønn - allmenngjøring av tariffavtaler](#). (Arbeidstilsynet, 09.01.15) [Les mer](#)

YTF: - Det viser det akutte behovet for allmenngjøring. Helgelendingen brakte nylig fram saken om [trailersjåføren Sergey Chabarov](#), som etter å ha kjørt av veien 18. desember, ble værende i Norge uten å få hjelp fra sin arbeidsgiver Girtoka Logistics. – Sosial dumping i godstransportsektoren er uakseptabelt, og utenlandske transportselskaper bør møtes med minimumskrav for hvordan de skal behandle sine ansatte om de vil utføre oppdrag i Norge, sier sier Svein Furøy, leder for Yrkestrafikkforbundet (YTF). Han mener at også selskapene som bestiller inn tjenestene må ta en del av ansvaret. (Helgelendingen, 06.01.15) [Les mer](#)

LO Finnmark: – Holdningene legitimerer sosial dumping. Deler av fiskerinæringen ønsker ikke tarifflønn for alle. Norske Sjømatbedrifters Landsforening, NSL, [mener allmenngjøring i fiskeindustrien vil føre til konkurser og utflagging](#). LO-sekretær Bjørn Johansen i Finnmark er rystet, og mener slike holdninger legitimerer underbetaling og sosial dumping. (NRK Troms og Finnmark, 07.01.15) [Les mer](#) Se også: [Fjordlaks kritisk til allmenngjøring](#) (NRK Troms og Finnmark, 09.01.15)

Sjømatindustriutvalget er positive til allmenngjøring. – Omstillinger blir helt nødvendige om vi skal klare å være konkurransedyktige på sikt, sier Ragnar Tveterås, leder av Sjømatindustriutvalget, som ikke unnlot å nevne at norske lønnskostnader i sjømatindustrien er en utfordring. Utvalget hilser likevel allmenngjøringen av fiskerioverenskomsten velkommen. (Fri Fagbevegelse, 17.12.14) [Les mer](#)

Les mer om, og last ned, [NOU 2014:16 Sjømatindustrien, en utredning av sjømatindustriens rammevilkår](#) (Regjeringen, 16.12.14)

Inntil 30 polakker mister jobben i fiskeforedlingsbedrift. Fiskeforedlingsbedriften Norse Production på Sotra varsler oppsigelse av 20-30 polske arbeidere etter at lovbestemt minstelønn er vedtatt. De polske gjestearbeiderne har så langt tjent rundt 100 kroner timen på fabrikken. [Allmenngjøring av tariffavtalen](#) gir minstelønninger i fiskeindustrien på 172,85 kroner for fagarbeidere og 162,85 for produksjonsarbeidere. (Sysla, 05.01.15) [Les mer](#)

ARBEIDSMARKEDSKRIMINALITET, USERIØSITET OG SOSIAL DUMPING

Legger i dag fram strategi mot arbeidslivskriminalitet. Statsminister Erna Solberg og arbeids- og sosialminister Robert Eriksson legger i dag kl 15.00 fram en ny strategi mot arbeidslivskriminalitet. LO-leder Gerd Kristiansen og NHO-direktør Kristin Skogen Lund vil også være til stede. (Arbeids- og sosialdepartementet, 13.01.15) [Les mer](#)

Fremleggingen strømmes - se direktesending 13/1-15, kl 15.00 på nett-TV på [regjeringens nettside](#)

Ny rapport fra Arbeidstilsynet: Sosial dumping er et stort og vedvarende problem i norsk arbeidsliv. Det viser erfaringer som Arbeidstilsynet har samlet gjennom flere års arbeid med dette temaet. - Vi har kraftige virkemidler, og uten vår tilsynsinnsats ville problemet vært verre, sier direktør i Arbeidstilsynet Ingrid Finboe Svendsen. Problemet er likevel økende.. (Arbeidstilsynet, 06.01.15) [Les mer](#) Last ned rapporten (pdf) [Erfaringer fra Arbeidstilsynets tilsyn mot sosial dumping](#) Se også: [Hver tredje inspektør i Arbeidstilsynet har blitt utsatt for trusler om vold mens de drev tilsyn mot sosial dumping](#) (Fri Fagbevegelse, 07.01.15)

Ap-talskvinne: – Sterke tall om skatt fra innvandrere. Skatteinnbetalingen fra de 125.000 EØS-innvandrerne fra Øst-Europa er under halvparten av gjennomsnittet for innfødte. Arbeiderpartiets finanspolitiske talskvinne Marianne Marthinsen sier at svaret både er å bekjempe sosial dumping, særlig i bygg- og anleggsbransjen, hvor mange av østeuropeerne er sysselsatt, og stoppe skattekriminaliteten. (ABC Nyheter, 06.01.15) [Les mer](#) Se også: [EU-innvandrere fra Øst-Europa betaler halvparten i skatt](#) (ABC Nyheter, 05.01.15)

Spanske arbeidere snytt for lønn. Først fikk de ikke den lønnen de skulle ha. Til slutt gikk firmaet de jobbet hos konkurs. Etter konkursen var det slutt på alle jobbene. Firmaet het Obraespanor, og har blant hatt oppdrag for Statsbygg med å utbedre fasaden til juridisk fakultet ved Universitetet i Oslo. Nå overlever Sixto og Alejandro så godt de kan, og tar strøjobber for å få betalt husleie og andre utgifter (Utrop, 19.12.14). [Les mer](#)

Regjeringen vil fjerne et av fagbevegelsens verktøy mot sosial dumping. Fagforeningenes rett til å saksøke en bedrift de mener driver med ulovlig innleie av arbeidskraft blir borte – om regjeringen får det som den vil. Regjeringen mener reglene om søksmålsrett for fagforeninger om ulovlig innleie bryter med grunnleggende prinsipper i rettssystemet og foreslår å oppheve hele bestemmelsen. Saken ligger i Stortingets arbeidskomité, som planlegger en høring om alle forslagene til endringer i Arbeidsmiljøloven 21. januar. (Fri Fagbevegelse, 18.12.14) [Les mer](#)

Ap-krav mot sosial dumping. Arbeiderpartiet er langt fra fornøyd med regjeringens innsats mot sosial dumping. Nylig fremmet de 22 krav i Stortinget. Regjeringspartiene går mot mange av forslagene, og viser til «den varslede strategien mot arbeidslivskriminalitet». (Fri Fagbevegelse, 18.12.14) [Les mer](#)

«Sosial dumping» - en samlesekk for alt man ikke liker? Når lovlig endringer i norske arbeidsvilkår blir assosiert med «sosial dumping», er det først og fremst respektløst overfor de som rammes av arbeidsmarkeds kriminalitet, skriver Spekters juridiske direktør Kristin Juliussen. Hun mener det er viktig at ikke uklare begreper står i veien for en felles innsats der alle aktørene må bidra fra hvert sitt ståsted (Spekter, 12.12.14). [Les mer](#)

ARBEIDSINNVANDRING

[Temaside om arbeidsinnvandring](#)

Arbeidsinnvandrere lite interessert i norsk statsborgerskap

Selv om antallet overganger til norsk statsborgerskap har økt i perioden 1977-2013, er det en stadig lavere andel blant dem som kan skifte statstilhørighet, som faktisk gjør det. Arbeidsinnvandrerne som har kommet til Norge etter EU-utvidelsen i 2004, bytter ikke i like stor grad statsborgerskap som flyktninger. (SSB, 07.01.15) [Les mer](#)

KS skryter av norskursene til Grieg Seafood, men gir staten stryk.

- Forbilledlig, sier seniorrådgiver Tom Pettersen i KS, om norskursene Grieg Seafood har startet opp for sine utenlandske arbeidere. Men han mener staten er alt for defensiv. - Man kan ikke legge ansvaret for norskopplæring og arbeidsinnvandring på enkeltbedrifter og vikarbyråer, sier Pettersen. (High North News, 17.12.14) Se også: [Språkkurs og varm lunsj halverte sykefraværet](#) (High North News, 16.12.14)

Folkevekst også i 2014 - nettoinnvandring frå utlandet utgjør størstedelen av veksten.

Det vil bli om lag 5 167 000 personer i Norge 1. januar 2015. Folkeveksten for 2014 blir då på 57 900 personer. Dette er om lag 7 500 færre enn i toppåret 2011. Veksten er likevel mykje høgare enn i åra før 2007, då arbeidsinnvandringa skaut fart. (Statistisk sentralbyrå, 18.12.14) [Les mer](#) Se også: [Arbeidsinnvandring gir høy folkevekst](#) (Ledernett, 02.01.15)

LUFTFART

Ap mener regjeringen gir etter for Kjos. Regjeringen vurderer å endre regelverket slik at Norwegian kan bruke asiatiske kabinansatte på fly i

Norge. Arbeiderpartiet mener det truer norske arbeidsplasser i luften. – Det åpner for sosial dumping, sier Lise Christoffersen (Ap), medlem i arbeids- og sosialkomiteen på Stortinget til Dagens Næringsliv. (Adresseavisen / NTB, 12.01.15) [Les mer](#)

TRANSPORT

Tysk minstelønn kan få store konsekvenser for transportbransjen. Tyskland innfører nasjonal minstelønn på 8,50 euro

fra 01.01.15. I følge tyske myndigheter skal minstelønnen gjelde for all transport på tysk territorium. Dette inkluderer både internasjonal transport, transittkjøring og kabotasjeoppdrag. - Hvis EU aksepterer at minstelønn skal gjelde ved internasjonal transport og kabotasje, vil sannsynligvis også en eventuell allmenngjøringsbestemmelse komme til anvendelse ved slik trafikk, sier adm.dir i NHO Transport, Jon H. Stordrange. (NHO Transport, 17.12.14) [Les mer](#) Se også: [Tysk minstelønn og rapportering](#) (NHO Transport, 19.12.14) [Tyskland innfører minstelønn for utenlandske sjåførere](#) (Anlegg & Transport, 08.01.15)

VIKARBYRÅDIREKTIVET

Fellesforbundet: – Vikardom hindrer ikke likebehandling. Tillitsvalgte kan fortsatt gjøre jobben for å sikre innleide lik lønn og arbeidstid som fast ansatte. Det sier Fellesforbundet, etter at NHO jublet over dom i Arbeidsretten denne uka. - Det er sterke forpliktelser til å gi informasjon om hvilke vilkår som gjelder og til å medvirke til at vilkårene etterleves, sier Fellesforbundets Jørn Eggum. (Fri Fagbevegelse, 07.01.15) [Les mer](#) Se også: [Seier i arbeidsretten](#) (NHO, 06.01.15) [Arbeidsretten: Bemanningsbyrået, og ikke innleiefirmaet, er ansvarlig for likebehandling av innleide](#) (Fri Fagbevegelse, 06.01.15)

Arbeidsretten: Bemanningsbyrået, og ikke innleiefirmaet, er ansvarlig for likebehandling av innleide. Det er bemanningsbyråenes oppgave å sørge for at innleide arbeidstakere sikres den samme lønnen som om de hadde vært ansatt i bedriften de er leid ut til. Det har Arbeidsretten nå slått fast i en viktig prinsippdom. Tillitsvalgte i innleiebedriften får ikke får til å tviste dersom de mener at innleide får dårligere vilkår enn faste ansatte. Eventuelle tvister må skje i bemanningsbyrået. (Fri Fagbevegelse, 06.01.15) [Les mer](#) Se også: [Seier i arbeidsretten](#) (NHO, 06.01.15)

ANDRE NYHETER

Nytt nummer av det nordiske nyhetsbrevet [EU&arbetsrett](#).

Nytt nummer av det nordiske nyhetsbrevet **EU & arbeidsrett** ble tilgjengelig på nett 20. desember 2014. (Fafo Østforum, 05.01.15). Les [Nyhetsbrev Nr 4/2014](#) Se også: [Tidligere numre av nyhetsbrevet \[EU&arbetsrett\]\(#\)](#)

Den svenske regjeringen vil utrede hvordan de kan stoppe sosial dumping i offentlige anskaffelser. Nå vil den svenske regjering gjøre det mulig å stille krav til arbeidsmiljøet og sosiale hensyn i offentlige kjøp av varer og tjenester. - Det skal nå utredes hvordan kundene skal kunne stille slik krav, skriver Ardalan Shekarabi, minister for sivile saker i den sosialdemokratiske regjeringen. (Dagens Nyheter, 22.12.14) [Les mer](#)

FLERE NYHETER finner du på [Fafo Østforums nettside](#)

[Nyhetsarkivet](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafo Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandringer, endringer i politikktutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafo Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafo Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafo Østforum publ](#)

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

På **nettsiden** finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafo Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

Om nyhetsbrevet: Fafo Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafo, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafo.no